de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

TWEEDE JAARGANG
No 34 — 24 AUGUSTUS 1951

OP HETERDAAD BETRAPT!

HEKKIE IS ZO BLIJ!

Hekkie, de hond van boer Stevens, rende vrolijk over en rond het erf. Hij sprong tegen elke boom, tegen de deuren van de schuur en over de kruiwagen met hooi, die bij de achterdeur stond. Hij sprong zelfs tegen de boer en de boerin en tegen Elsje en Mieke, hun dochtertjes, die juist naar school gingen. En het vrolijke dier sprong ook tegen Piet, de knecht en tegen Koosje, de meid.

„Ja, ja.... 't is goed, hoor! Je bent een braaf beest!" zeiden ze dan, en zij probeerden Hekkie even over zijn glanzende, bruine kop te strelen. Maar het was telkens mis, want Hekkie holde zó wild, dat geen enkele hand hem ook maar eventjes kon raken.

„Wat is er toch, Hekkie? Wat heb je toch?" vroeg Gerrit. Gerrit was een prachtige, glanzend zwarte kraai, die heel tam was en in de schuur woonde. Hij zat heel deftig op de rand van een lege bloempot en knikte Hekkie vriendelijk toe.

Maar het dier vloog hem blaffend en met grote sprongen voorbij. Hekkie hóórde Gerrit niet eens.

„Wacht toch eens even!" riep de kraai een ogenblik later, toen Hekkie weer kwam aangerend. „Hekkie! Hekkie! Luister toch eens!"

Maar nu scheen Hekkie toch iets te horen. Hij bleef eensklaps staan en keek verwonderd in het rond.

„Roept daar iemand?" vroeg hij.

„Ik, Hekkie!" antwoordde de kraai.

„O....!" zei Hekkie. „Was jij het, die riep? Wat is er, Gerrit? Vertel het maar gauw!"

Hekkie sprong alweer in het rond en hij kwispelde met zijn staart.

„Wel, je bent zo vrolijk!" lachte de kraai. „Wat is er toch? Heeft de vrouw je soms een lekker stukje leverworst gegeven?"

„Leverworst? Ik wou, dat het waar was!" Hekkie begon ook te lachen, en hij kwam een beetje naderbij. „Nee, het is wat anders, hoor! Je weet toch wel, dat Goudveer al drie weken zit te broeden?"

„Goudveer, zeg je?" vroeg de kraai verbaasd. „Ik ken geen enkele vogel, die Goudveer heet. Of bedoel je soms de kip, die helemaal alleen in dat kistje met stro in het nachthok zit?"

„Je raadt het!" lachte Hekkie en hij kwispelde nog wat harder met zijn staart. „Ik weet niet, hoe die kip heet, maar ik noem haar Goudveer, omdat haar veren nog veel mooier glanzen dan de gouden ringen van de boer en de boerin. Ik houd veel van Goudveer, weet je!"

„Zij zal dat wel heel prettig vinden!" lachte de kraai.

„Zeker!" zei Hekkie ernstig. „Goudveer is de mooiste en liefste kip, die ik ken. Vanmorgen hoorde ik de boer zeggen, dat haar eieren vandaag wel open zullen gaan. En dan.... dan zijn er jonge kipjes.... kuikentjes, Gerrit! O, dat goedje is toch zo lief! Snoesjes zijn het! Ik zal dikwijls met ze gaan wandelen en spelen ook, maar.... ik zal zorgen, dat ze geen ongeluk krijgen. Kuikentjes zijn heel lief, maar verbazend dom!"

De kraai keek Hekkie met zijn guitige oogjes spottend aan.

„Dat ben jij óók, Hekkie!" lachte hij.

„Bedoel je, dat ik óók dom ben?" vroeg de goedige hond verbaasd. „Nee, Gerrit.... je moet nu geen grapjes maken, hoor!"

„Ik maak geen grapjes!" zei de kraai. „Ik vind je heel lief, omdat je nu al zoveel van die kleine kuikentjes houdt, maar ook erg dom, omdat je zo'n vreselijk leven maakt! Je loopt en rent en vliegt en springt tegen het kippenhok en je blaft zo hard, dat men je in het dorp kan horen! Verbeeld je eens, dat de kindertjes van Goudveer al geboren zijn! Dan heb je de arme kleintjes verschrikkelijk bang gemaakt!"

„Ja, dat is waar, Gerrit. Je hebt gelijk! Maar ik ben zo blij...." Hekkie boog verdrietig en verlegen zijn kop. „Ik zal beter oppassen, hoor! Ik zal de hele dag stil zijn!"

De eieren gingen gelukkig pas 's middags open. Wel liep de goede Hekkie urenlang voor het hok op en neer, maar hij deed dat zo zacht als hij maar kon en hij blafte ook niet meer. Hij stond echter telkens stil en dan luisterde hij, of hij ook heel zacht hoorde piepen. En toen hij eindelijk merkte, dat er al kuikentjes uit de eieren te voorschijn waren gekomen, ging hij voorzichtig weg, om de kleine, lieve diertjes toch vooral niet te laten schrikken.

De volgende dag was het heerlijk weer en Goudveer kwam dan ook spoedig met haar kindertjes naar buiten.

„Wij gaan een eindje wandelen, hoor!" zei Goudveer vrolijk. „Zullen jullie allemaal bij mij blijven? Kijk, daar heb je Hekkie. Dag, Hek! Hier heb je nu mijn kindertjes! Hoe vind je ze?"

1. In de dagen van de Russische tsaren was de dikke kleding van een koetsier een soort graadmeter voor de voornaamheid van zijn heer. Hoe deftiger de familie, hoe dikker gekleed de koetsier.

2. Enige tijd geleden hebben de sterrenkundigen een grote ster ontdekt, zo ver van ons verwijderd, dat ze slechts met behulp van een grote verrekijker kon worden gefotografeerd. Toch moest het licht van die ster vierhonderd millioen maal sterker zijn dan dat van ons zonnetje.

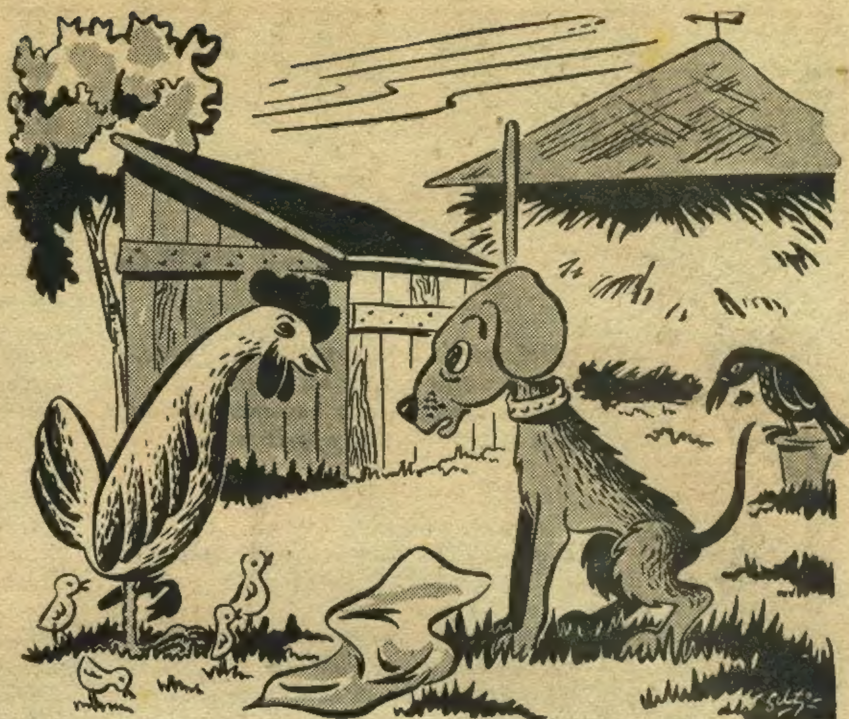
„Woef!" riep Hekkie. „Woef.... woef.... woef! Ik heb nog nooit zulke schatjes gezien! Het zijn net witte wolballetjes!"

Goudveer was heel blij, dat Hekkie dit zei.

„Mag ik mee, Goudveer?" vroeg de hond vriendelijk.

„Goed!" lachte Goudveer, en nu stapte zij trots het erf op. De kleine, witte kuikentjes trippelden dadelijk mee.

En Hek? Het lieve dier was natuurlijk erg bang, dat de kleine wandelaars een ongeluk zouden krijgen, en hij sprong al maar om hen heen. Hij blafte tegen de andere kippen, die ook eens naar de kleintjes kwamen kijken; hij joeg de nieuwsgierige mussen weg. Ja, hij gromde zelfs tegen Gerrit, die weer op zijn bloempot zat en heel vriendelijk naar de aardige, witte diertjes keek.

Maar de kuikentjes werden al gauw een beetje moe. Goudveer merkte het dadelijk; ze ging zitten, en al haar kindertjes kropen onder haar vleugels.

Hekkie bleef verwonderd staan.

„Ze zijn toch niet ziek?" vroeg hij angstig.

„Nee.... gelukkig niet!" antwoordde Goudveer zacht. „Ze zijn wat moe en misschien wel een beetje bang."

„Verschrikkelijk!" gromde Hekkie boos. „En.... wie heeft ze bang gemaakt? Zeg het maar gauw, dan zal ik hem eens...."

„Ssssst....!" waarschuwde Goudveer stil. „Je deed het zélf, Hekkie! Weet je dat wel?"

„Ik, Goudveer?" vroeg de hond verbaasd.

„Ja!" antwoordde het kippenmoedertje nu. „Ik vind het natuurlijk heel prettig, dat je veel van mijn kindertjes houdt, maar je maakt zo'n lawaai, dat ze allemaal bang voor je zijn! Je bent erg lief, Hek, maar ook een beetje dom!"

Hekkie begon bijna te huilen.

„Ja, Goudveer, ja.... je hebt gelijk! Wees maar niet boos. Ik zal het niet weer doen!" beloofde hij.

De arme Hekkie schaamde zich wel een beetje en toen Goudveer met haar kindertjes verder ging, liep hij wel mee, maar.... op een afstand en met een verdrietig gebogen kop.

Het werd wat donker, want er schoof een grote, donkere wolk voor de zon. Het begon ook een beetje te waaien, en....

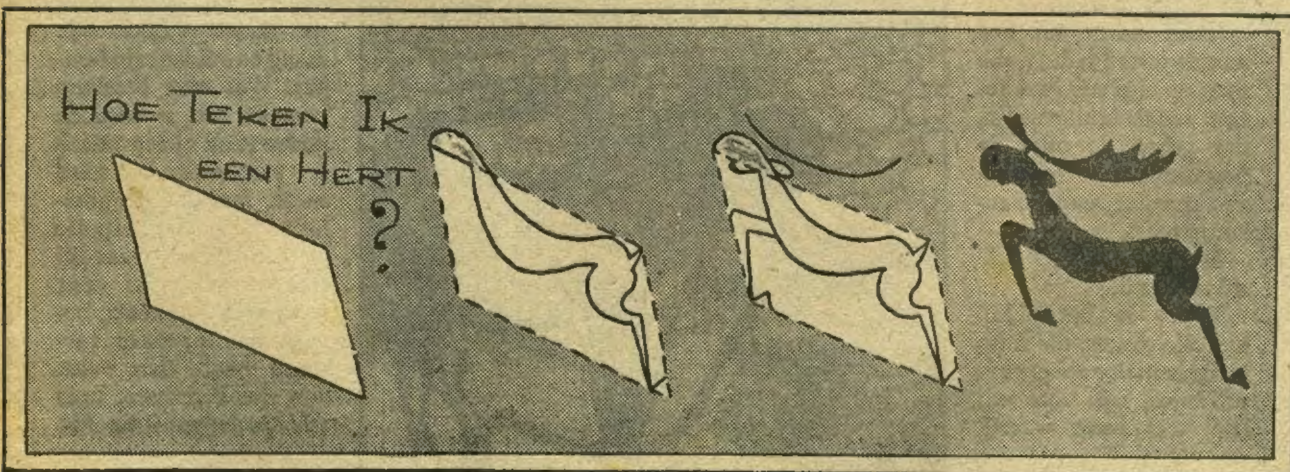
„O, die arme, tere diertjes!" gromde de goede Hekkie zacht. Hij holde naar de schuur, want daar lagen zakken, dat wist hij wel. En met een zak in de bek vloog hij weer naar buiten en op de kuikentjes toe.

„Hekkie, nee.... niet doen! Ga weg!" riep Goudveer, terwijl zij angstig met haar vleugels sloeg.

„Ik zal ze geen kwaad doen! Ik wil ze toedekken!" zei Hekkie.

„Ik heb mijn vleugels, om dat te doen!" zei Goudveer zacht. „Heus, Hek.... ik kan zélf wel voor mijn kindertjes zorgen, hoor! Je bedoelt het goed, maar je doet niets dan domme dingen! En tóch, Hekkie...., tóch ben je een schat!"

COR VAN M.

Het appeldiefje

DOOR JANE HEILOO

„Oef, wat is het warm," zucht Jantje,
„En wat heb ik toch een dorst!"
Schuin kijkt hij naar buurmans boompje,
Dat een vracht aan appels torst.

Rustig is het bij de buren;
Niemand in de tuin te zien.
Waar zou buurman toch wel wezen,
Is hij uit vandaag misschien?

Jantje's dorst wordt steeds maar erger.
O, wat zou het heerlijk zijn,
Als hij in die boom kon klimmen.
'n Appel voor de dorst is fijn!

Plots is Jan's besluit genomen,
Snel schiet hij de boomgaard in.
Aalvlug klimt hij in de takken;
In zo'n appel heeft hij zin.

Gretig steekt hij dan zijn hand uit
Naar een appel, rood en fris.
Weldra heeft hij die te pakken,
Nee, hoor, Jantje, dat is mis!

O! wat gaat er nu gebeuren!
Hoort hij daar niet iemand gaan?
Angstig kijkt hij naar beneden
En ziet daar zijn buurman staan.

„Jantje, zeg, ben jij aan 't stelen?"
Vraagt de buurman hem dan streng,
„Kom maar heel gauw naar beneden,
Voor ik 't vader overbreng."

„Buurman, 'k kom al naar beneden!"
Roept het appeldiefje uit.
O, wat schaamt zich thans die Jantje,
Daar staat hij nu met zijn buit.

„Waarom deed je dat, mijn jongen?"
Vraagt de buurman hem dan weer.
„Ach, ik had zo'n dorst," zegt Jantje,
„Maar ik steel nu heus nooit meer."

Jan heeft altijd woord gehouden,
Hij weet nu, waar hij moet staan;
Appels stelen van zijn buurman,
Heeft hij nimmer meer gedaan.

LEERRIJKE LESSEN

DE EZEL DIE DISTELS AT

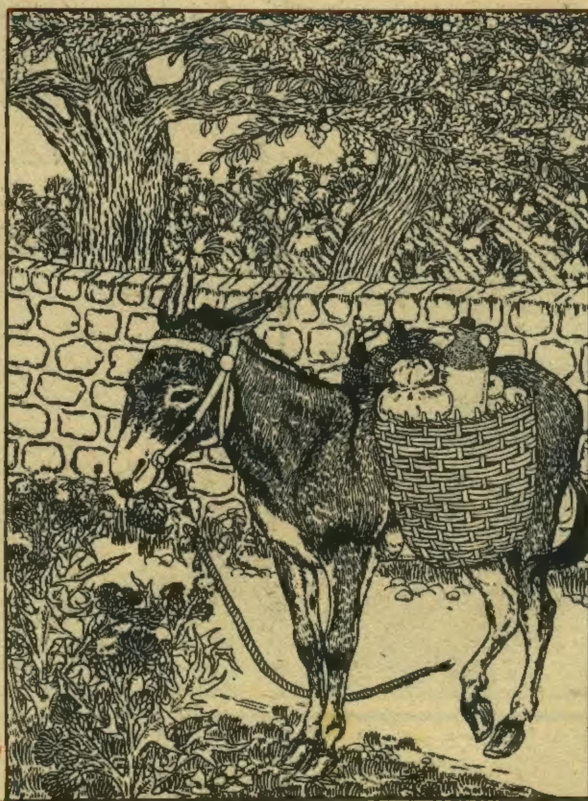
Een arme ezel, die zwaar bevracht was door zijn meester, zag eens langs de weg een groep prachtige distels staan.

Hij aarzelde geen ogenblik, maar stapte er op af en begon gretig van de distels te eten.

Toen dacht hij ook aan de zware lading, die men op zijn rug had getast, aan de kruiken wijn, dat gebak en alles en nog wat, dat de tong van zijn meester aangenaam kon strelen.

En de arme ezel iade minachtend.

Want, zo dacht hij, hier die distels, die mijn ezelgehemelte zo prettig prikkelen, zijn voor mij heel wat meer waard, dan al die prullerige dingen, die mijn baas op mijn rug en langs mijn flanken heeft gestapeld.

Die ezel was niet zo dom als het lijkt. Aan al dat kostbare goed dat hij in die manden droeg, had die ezel niets, maar die distels vulden zijn maag en stilden zijn honger. Wat eten betekent voor de een, is voor de ander vaak alleen pronk en praalzucht en niets meer. Iets dat de ijdelheid kan strelen. Hij die werkelijk weet, waar hij trek in heeft en daar rond voor uit komt, bewijst dat hij meer verstand heeft dan velen van zijn kennissen, voor wie opschepperij troef is.

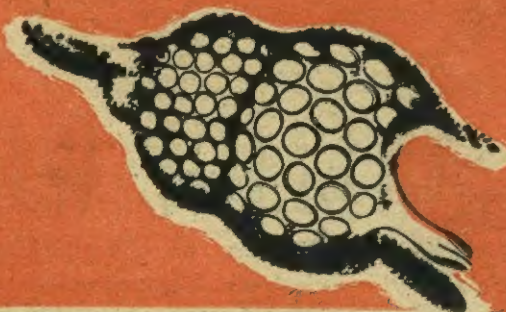
ONZE WONDERE WERELD

HET LEVEN IN MINIATUUR

MILLIOENEN KLEINE DIERTJES LEVEN IN HET ZEEWATER EN TREKKEN ER HUN EIGEN BOUWWERKEN OP.

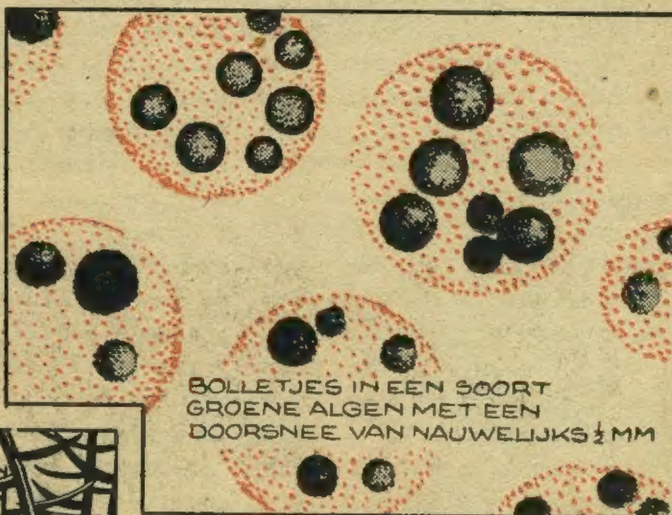
DEZE DIERTJES LATEN ZICH DRIJVEN AAN DE OPPERVLAKTE EN BESTAAN UIT EEN SCHELPJE MET EEN MIDDELLIJN VAN AMPER ½ MM EN SAMENGESTELD UIT BOLVORMIGE KAMERTJES.

DE SCHELPEN VAN DEZE DIERTJES (NAUWELIJKS ¼ MM LANG) BESTAAN UIT KIEZEL. DE LEVENDE STOF DRINGT DOOR DE GAATJES NAAR BUITEN IN DE VORM VAN DRADEN. ZE HEBBEN ALLE MOGELIJKE KLEUREN.

AMOEBEN ZIJN DIERTJES DIE MAAR UIT ÉÉN CEL OF KAMERTJE BESTAAN. DE INHOUD VAN HET KAMERTJE SLUIT HET VOEDSEL IN EN EET HET OP

BOLLETJES IN EEN SOORT GROENE ALGEN MET EEN DOORSNEE VAN NAUWELIJKS ½ MM

ENKELE DROPPELS WATER UIT EEN POEL: RADERDIERTJES, GEVANGEN DOOR HET BLAASJESKRUID, EN EEN KOLONIE KLOKVORMIGE RADERDIEREN

HET GROENE SCHUIM OP DE SLOTEN MAG ER ONOOGLIJK UITZIEN, MAAR DE MICROSCOOP DENKT ER ANDERS OVER.

DIE AKELIGE WESPEN

Enkele jaren geleden was ik eens op een vacantiereis in Zuid-Limburg. Moe van het wandelen in het heuvelachtig terrein, zochten we een gezellig zitje op een terras, waar we een prachtig uitzicht hadden over het wonderschone landschap.

We bestelden een fris glas limonade met ijs en dachten even heerlijk uit te rusten en onze dorstige kelen weer op streek te helpen.

Dit genoegen werd echter wreed verstoord door een groot aantal wespen, die het op de zoete limonade gemunt hadden. Ze kropen in onze flesjes, snoepten van het vruchtensap in de glazen en gonsden om onze hoofden. Vooral de meisjes in ons gezelschap werden erg onrustig. Ze sloegen met de handen naar de steeds talrijker wordende wespen, die almaar brutaler en lastiger werden. Een dikwijls herhaalde aansporing van onze kant om toch rustig te blijven, had eindelijk het gewenste resultaat.

Hoe komt het toch, dat juist in de zomerdagen en misschien vooral wel in September deze wespen zo talrijk worden gezien?

Hiervoor moeten we iets weten van de levenswijze van deze „stekelige" vrienden.

In het najaar sterven alle wespen, evenals dat het geval is met de hommels. Alleen de prinsessen blijven in leven. Het nest wordt verlaten en, blootgesteld aan weer en wind, komt er van de laatste jonge wespen niets terecht.

Enkele prinsessen zijn echter bestemd om het volgend jaar weer een nieuwe kolonie te stichten.

Zij kruipen weg op een beschut plaatsje, waar ze vooral geen last hebben van vocht en schimmel, en trotseren de koude in een halfverstijfde toestand, waarbij ze zeer langzaam ademhalen en bestand zijn tegen lage temperaturen.

Zodra het voorjaar komt met zijn warme zonnestralen, komen ze voor de dag. Het zijn mooie, grote wespen, die je dadelijk alleen al aan de grootte kunt kennen.

Heel alleen beginnen deze prinsessen aan het stichten van een kolonie.

Eerst moet een nest worden gebouwd. We kunnen ze daartoe bezig zien met het afknagen van allerlei vezels, die tot kleine balletjes worden samengekneed. In de grond, in een mollenpijp, een muizengang, in een oude bijenkorf of elders wordt nu een klein, bolvormig nestje gemaakt. Het lijkt wel van dun papier te zijn.

Hierin wordt een viertal cellen gebouwd, zoals we die kennen van een stuk honingraat. In deze cellen legt de prinses de eerste wespeneitjes, waaruit na een dag of vijf de witte larven kruipen. Na ongeveer veertien dagen zijn deze larven volwassen en spinnen ze zich in en weer na een veertiental dagen worden de eerste jonge wespen geboren.

Deze komen nu de prinses of koningin helpen. Zij bouwen nieuwe cellen, vergroten het nest en halen voedsel voor de larven; de koningin bemoeit zich nu alleen nog met het leggen van eieren en blijft altijd in het nest. Zo wordt de jonge wespenkolonie steeds sterker. In Augustus en September stijgt het aantal jonge wespen — alle werksters — met honderdtallen tegelijk en alle werken mede aan de uitbreiding van de kolonie. Vandaar, dat men juist in de vacantieweken veel wespen ziet.

In October komen echter de eerste nachtvorsten. Intussen zijn weer nieuwe prinsessen geboren, die de winter overblijven.

Het nest wordt aangetast door regen en wind en heel veel wespen komen van hun tochten niet terug. Ze hebben hun dood gevonden tussen de blaadjes van een of andere bloem, toen ze koud werden en niet meer in staat waren op te vliegen.

Enige weken later is er van het nest niet meer over dan een vormloze massa, waarin nog een aantal dode larven en eitjes aanwezig is.

Zo vergaat het wespenleven even snel als het zich in enkele maanden ontwikkeld heeft. H. v. d. B.

WAT ZEGT MIJN NAAM?

CLEMENS

Het zou een feest worden, dat klonk als een klok. Burgemeester Clemens van Rijnsdijk had vijfentwintig jaar zijn ambt met ere vervuld en heel de gemeente geraakte in feestelijke stemming. De harmonievereniging Clementia had al maandenlang driemaal in de week geoefend om bij het jubileum van haar erelid haar beste beentje te kunnen voorzetten. Haar ontstaan en haar naam had ze allebei aan de burgemeester te danken; het was de burgemeester, die de eerste stoot tot de oprichting van de harmonie had gegeven en hij had een stevige greep in zijn portefeuille gedaan. Toen konden zijn gemeentenaren natuurlijk niet achterblijven en binnen een maand was het oprichtingsfonds volgestort.

Clementia had zich in de blijvende belangstelling en de gunst van de burgemeester mogen verheugen. Er was een bekwaam dirigent benoemd, uniformen waren gekomen en aan het rood-fluwelen met goud bestikte vaandel hingen tal van medaljes, die bewezen, dat Clementia van heel wat wedstrijden met een prijs naar huis was getogen. En wanneer in de kiosk op het dorpsplein de harmonie haar lustige marsen en haar repertoire van bewerkingen uit opera's liet horen, kon zij altijd op een groot en dankbaar gehoor rekenen.

„Clemens," vertelde meester, „betekent: zachtmoedig; Clementia is: zachtmoedigheid. Nu is „zachtmoedigheid" voor een harmonie een weinig sprekende naam, maar ja, de harmonie was aan de burgemeester zoveel verschuldigd, dat ze diens naam in haar vaandel had geschreven. Eigenlijk deed de burgemeester zelf zijn naam ook niet bizonder veel eer aan, want zachtmoedig kon men hem nu juist niet noemen. Eer was hij driftig, opvliegend, en als niet alles naar zijn wensen ging, dan kon hij wel eens stevig bulderen, zodat men bang voor hem zou worden, als men al niet lang wist, dat hij het zo kwaad niet meende.

Het komt al heel vaak voor," aldus meester, „dat de betekenis van een naam niet helemaal klopt met het karakter of de persoonlijkheid van de drager van die naam. Sophietje betekent: de wijze; Catharina: de ingetogene; Helga: de heilige en zo kunnen we doorgaan. Maar ik zou niet graag de kost geven aan alle Sophietjes, die het buskruit niet hebben uitgevonden; aan alle Cathrientjes, die baldadig en uitgelaten zijn, en aan de Helga's, die op een aureool van heiligheid nog geen rechten kunnen laten gelden.

En om op Clemens terug te komen: in de laatste jaren van de wereldoorlog van 1914-1918 was de naam van de Franse minister-president Clémenceau, een naam, die ook van Clemens: zachtmoedig, is afgeleid. Nu, de bijnaam van die mijnheer Clémenceau was: de Tijger."

UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

ANTHONI VAN LEEUWENHOEK

Deze geleerde werd op 24 October 1632 te Delft geboren. Hij verloor vroeg zijn vader en ging naar Warmond om te leren lezen, schrijven en rekenen. Later kwam hij in Amsterdam bij zijn oom, die secretaris was en die hij zou opvolgen; maar hij voelde daar weinig voor en trok vijf jaar later weer naar Delft. Nu duurde het achttien jaar voordat men weer iets van hem hoorde. Maar hij had niet stilgezeten. 'n Delftse dokter, Reinier de Graaf, schreef een brief naar de koninklijke sociëteit in Londen en vertelde, dat Leeuwenhoek microscopen bezat, die beter waren dan de beste, die men tot dan toe kende. Zo raakte Leeuwenhoek bekend. Zonder veel hulp studeerde hij wis-, natuur- en scheikunde, leerde hij lenzen slijpen, polijsten en monteren. Met die lenzen ontdekte hij de bolletjes en schijfjes in het bloed. Dat was in Augustus 1673. Drie jaar later zag hij in een waterdroppel talloze diertjes en men dacht dat hij fantaseerde. Maar de microscoop stelde hem in het gelijk. Roem en bekendheid konden hem niet schelen.

Nog zesendertig uren voor zijn dood dicteerde hij de resultaten van een onderzoek waar hij mee bezig was. Zoekende en vorsende stierf hij op 26 Augustus 1723 en werd begraven in de oude kerk te Delft, waar zijn enige overgebleven dochter zestien jaar later een gedenknaald met marmeren borstbeeld op zijn graf liet plaatsen. De geleerden van Leuven hadden hem in 1716 al geëerd met een gedenkpenning met het randschrift: „Zijn arbeid was in 't kleine, maar niet van kleine roem."

Een groot man van een klein land.

Vonkje

de vrolijke vrijbuiter

Vonkje, Jantha en Lela zijn dikke vriendinnen op de school van juffrouw Barry. Vonkje en Jantha spelen voor haar school de eindstrijd in het tennistournooi.

1 „Prachtig, Vonkje!" juicht Jantha, als Vonkje met een schitterend schot de bal buiten bereik van haar tegenstandsters terugzendt en daarmee de match onder handgeklap voor haar school wint.

2 De volgende morgen verschijnt juffrouw Barry al vroeg op de slaapzaal. „Neemt jullie koffertjes mee, meisjes!" zegt ze. „We gaan een boottocht maken naar het kokoseiland." „Wat fijn!" roept Jantha.

3 Druk snaterend reizen de meisjes naar de stad en zien al gauw aan de steiger de grote plezierboot liggen, die hen naar kokoseiland zal brengen. „Ieder aan boord!" roept de kapitein. „We gaan vertrekken."

4 Daar varen ze midden op zee. Vonkje heeft het eerst kokoseiland ontdekt. „We zullen er gauw zijn, meisjes," zegt ze. „Laten we al vast naar beneden gaan, om er dadelijk naar toe te kunnen roeien."

5 Jantha en Lola zetten zich aan de riemen, terwijl Vonkje stuurt. „Bijtijds terug hoor, meisjes," roept juffrouw Barry, terwijl ze hen nawuift. „Ik denk, dat we mooie bloemen op het eiland zullen vinden," zegt Vonkje.

6 Terwijl ze de boot vastleggen, merken de meisjes op, hoe stil het om hen heen is. „Ik ben benieuwd, of hier iemand woont," zegt Jantha. „Nergens is een huis of een hut te zien."

7 Plotseling suist er iets langs hen heen. „Een kokosnoot!" roept Jantha uit. „Er is dus toch iemand hier!" „We moeten maken, dat we wegkomen," meent Vonkje. „Misschien zijn ze kwaad, omdat we op hun eiland zijn."

KONING WILLEM II EN

DOOR J. TOEBOSCH

Jullie weet zeker wel, dat koning Willem II dikwijls te Tilburg zijn verblijf had en daar om zijn eenvoud en goedhartigheid alom bemind was. In die tijd woonde in een klein dorp, enige uren van Den Bosch, een boertje, Peter Verhagen geheten, dat heel eenvoudig leefde maar de naam had er goed bij te zitten. Nu, dit laatste bleek ook, want toen op een goede keer de Beukenhof, de mooiste boerderij van 't dorp, verkocht werd, was Peter Verhagen de koper.

Maar daardoor had hij zich de burgemeester tot zijn vijand gemaakt. Rijnders, zo heette de burgemeester, had de Beukenhof willen kopen en er vast op gerekend voor een prijsje de eigenaar te zullen worden. En nu had hij voor zo'n klein boertje als Peter Verhagen moeten onderdoen. Kon hij hem dat maar eens betaald zetten ....! Toen hij na afloop van de verkoop thuiskwam, luchtte hij zijn hart tegen Bekman, de veldwachter. Bekman was een gewezen ondérofficier; hij was tamelijk ontwikkeld en goed op de hoogte met de wetten, en had zich bij de burgemeester, die veel minder kende dan hij, onmisbaar weten te maken. Hij was een sluwe, valse kerel, waar de meeste mensen bang voor waren en hij had een hekel aan Verhagen, omdat die hem niet, zoals anderen deden, nu en dan wat in de hand stopte om hem te vriend te houden. Op zijn hulp kon Rijnders rekenen.

Verhagen verkocht zijn eigen boerderijtje en ging op de Beukenhof wonen. Van nu af werd 't hem door Rijnders en Bekman lastig gemaakt. Hij werd beboet voor kleine overtredingen, die bij anderen niet eens werden opgemerkt en in de belasting veel te hoog aangeslagen. Maar hij trok zich daar heel weinig van aan. 't Ging hem goed op Beukenhof en toen het eerste jaar verstreken was, had hij aardig wat overgelegd. Hij besloot nu een nieuwe schuur te bouwen, daar hij die hoog nodig had.

De schuur was bijna klaar, toen op een keer Bekman kwam met de boodschap van de burgemeester, dat Verhagen de schuur moest afbreken, omdat ze voor een gedeelte op grond van de gemeente stond.

„Dat is niet waar," zei Verhagen. „Ik weet zeker, dat de schuur op mijn eigen grond staat; ik heb 't gevraagd, eer ik begon te bouwen. Maar 't is niets dan plagerij van jou en de burgemeester. Zeg dat maar eens aan Rijnders en ook, dat de schuur blijft, waar ze is."

Maar toen de veldwachter weg was, werd Verhagen toch wel wat ongerust. Je kon niet weten ..... 't Zou niet kwaad zijn er eens een advocaat over te raadplegen ....

Daags daarna kwam een veekoopman op Beukenhof en Verhagen vroeg hem, of hij in Den Bosch een goed advocaat wist. De koopman raadde hem nu een zekere Bomhof aan. Die was eigenlijk geen advocaat, maar hij was ze allemaal te slim af en hij deed 't veel goedkoper. De advocaten scholden op hem, maar dat was niets dan afgunst. De koopman kende verschillende lui, die Bomhof goed geholpen had. Hij zou eens met hem spreken en dan kwam Bomhof wel eens praten en dan kon de boer nog doen, zoals hij wou. Nu, dat vond Verhagen goed.

Wat de koopman verteld had, was waar: Bomhof was een slimme vos; maar hij was ook een eerste deugniet en een bedrieger, die al meer dan eens met het gerecht in aanraking was geweest. Een paar dagen later verscheen hij al op de boerderij, liet zich alles nauwkeurig vertellen, keek de koopakte na, nam het terrein op, stelde een menigte vragen en deed heel gewichtig. Tenslotte zei hij, dat Verhagen zich niet bang behoefde te maken. Als hij hem, Bomhof, maar zijn gang wou laten gaan, zou hij die burgemeester en die veldwachter wel eens recht zetten. 't Zou wel wat geld kosten, maar als de boer het proces gewonnen had, iets waar niet aan te twijfelen was, kreeg hij het geld immers terug. Verhagen besloot zo te doen en nadat Bomhof een flink bedrag voor de „eerste onkosten" ontvangen had, ging hij heen.

De volgende dag hoorde Bekman al, dat Bomhof op de Beukenhof geweest was. Nou, die Bomhof kende hij nog van vroeger; daar wist hij alles van! Kijk, dat was net de man, die hij hebben moest....! Bekman had een plan .... hij overlegde met Rijnders en ging toen naar Den Bosch om met Bomhof te praten. En nu kwamen ze overeen, dat ze met hun drieën zouden samenwerken om de boer zoveel mogelijk te laten betalen. En Bomhof zou daar de meeste zij bij spinnen.

Verhagen begon nu een proces. Nu en dan kwam Bomhof en vertelde

BOER VERHAGEN

dan, dat de zaak goed stond. En elke keer moest hij geld hebben en telkens weer betaalde de boer. Dat duurde zo maanden en Verhagen had al veel meer uitgegeven, dan de hele schuur gekost had. Maar hij moest volhouden, gaf hij het op, dan was al dat geld weggegooid .... Hij zou het zeker winnen, zei Bomhof. Dat 't zo lang duurde, kon hij ook niet helpen; dat was bij al die zaken zo. Maar intussen vervalste hij met Rijnders en Bekman enige stukken, zodat Verhagen het proces nooit winnen kon.

Het proces kostte hopen geld en daarbij ging het slecht op de boerderij. Alles viel evenzeer tegen, als het in vorige jaren was meegevallen. Verhagen zag zich genoodzaakt geld te lenen. In het dorp werd al verteld, dat hij hard achteruitging. En nu trof hem een nieuwe slag: zijn oudste zoon Jan, een oppassende jongen, die werkte voor twee en niets verteerde, moest soldaat worden.

Te Tilburg kwam Jan in garnizoen. Hij was er enige weken, toen hij op zekere dag op schildwacht moest staan.

Die morgen had hij een brief van thuis gekregen. Hij haalde hem uit zijn zak en las hem nog eens door. 't Was een treurige brief. De beste koe was gestorven en zijn vader moest binnen een week honderd gulden betalen. Verder waren er nieuwe plagerijen van de kant van de burgemeester.

Jan keek erg treurig. Opeens stond een officier voor hem. Jan schrok, want 't was verboden op wacht een brief te lezen....

„Slecht nieuws gekregen?" vroeg de officier.

„Ja, luitenant."

„Mag ik eens lezen?"

Jan reikte de brief over. Toen de officier hem gelezen had, begon hij te vragen. Alles wilde hij weten. En Jan vertelde de hele geschiedenis van de dag af, dat de Beukenhof door zijn vader gekocht was. De officier praatte met hem, of hij zijn eigen broer was en schreef eindelijk wat in een zakboekje. „Beste jongen," zei hij toen, „wees maar gerust. Die zaak komt in orde."

De volgende morgen werd Jan bij de kapitein geroepen.

„Soldaat Verhagen," zei de kapitein, „ik heb goed nieuws voor je. Je kunt vandaag nog met verlof naar huis gaan. En hier zijn honderd gulden, die je je vader ter hand moet stellen."

Jan wist niet, hoe hij het er mee had. „Maar, kapitein," zei hij, ... ik ...."

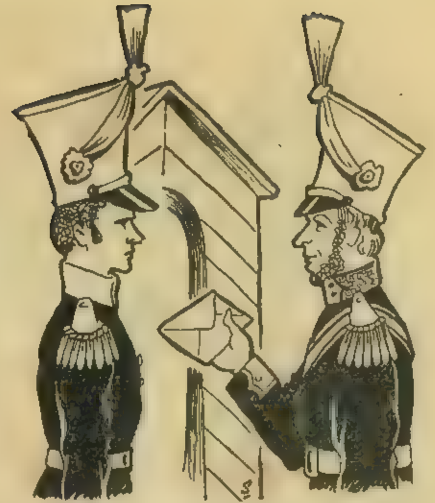
„Ik mag niets zeggen," zei de kapitein lachend. „Maar je zult er wel niets tegen hebben, denk ik."

Nog dezelfde dag was Jan weer op de Beukenhof. Je begrijpt, dat ze daar blij waren. En ook, dat er in het dorp druk over gepraat werd. Rijnders en Bekman begrepen er niets van. Maar ze voelden zich niet gerust.

Weldra zouden ze er meer van horen. Ongeveer een week na Jan's terugkomst hield een rijtuig voor het gemeentehuis stil en daaruit stapten eerst twee stoere marechaussees en daarna twee heren. Ze gingen het gemeentehuis binnen en troffen daar de burgemeester en de veldwachter.

Bekman werd doodsbleek. Hij kende die heren. 't Waren de president van de rechtbank en een klerk.

„Burgemeester," zei de president, „we zijn gekomen om een onderzoek

in te stellen betreffende de zaak Peter Verhagen. We vermoeden, dat daarin vervalsingen zijn gepleegd."

Even later waren de twee heren druk bezig met het nazien van boeken en papieren. Verhagen en enige andere personen werden op het gemeentehuis ontboden en een voor een door de president ondervraagd. Ruim twee uur duurde het onderzoek. Het scheen, dat er heel wat aan het licht kwam! Eindelijk stapten de twee heren weer in het rijtuig en reden weg. En kort daarna vertrokken ook de marechaussees en wel met de burgemeester en de veldwachter als gevangenen tussen hen in.

Weer waren een paar weken verlopen. Daar bracht op een morgen de post op de Beukenhof een grote brief. Er stond in, dat Verhagen verzocht werd, de volgende dag naar Den Bosch bij de gouverneur te komen. Wat zou dat betekenen ....?

De volgende morgen ging hij naar de hoofdstad en toen hij 's avonds weer thuiskwam, bracht hij groot nieuws mee: binnen enkele dagen zou hij tot burgemeester worden benoemd. Ieder keek daarvan op, maar ieder gunde het de goede, rechtvaardige man van harte.

Verhagen werd dus burgemeester en toonde zich een echte burgervader. Op de Beukenhof ging het intussen weer opperbest. Rijnders, Bekman en Bomhof waren tot gevangenisstraf veroordeeld. Toen enige jaren later Verhagen ontslag nam, werd Jan zijn opvolger.

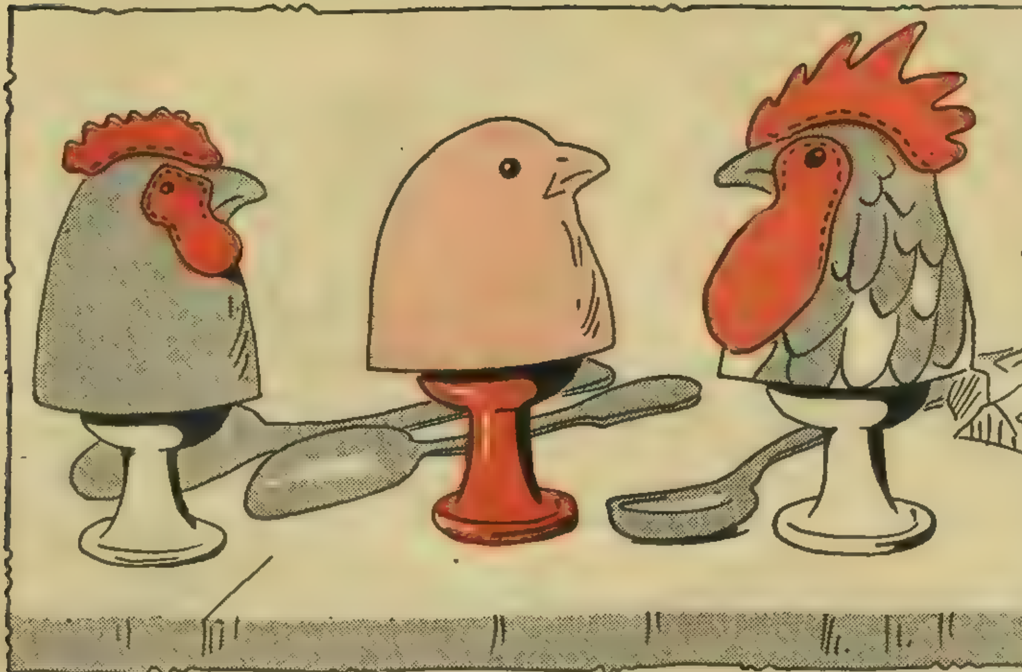
„En wie was nu die luitenant?" vraagt ge misschien. Verhagen kwam het al gauw te weten. 't Was niemand minder dan koning Willem II, de overgrootvader van onze koningin Juliana.

De kleine knutselaar

EIERWARMERS

Een knutselwerkje voor meisjes, die er een aardige versiering van kunnen maken voor de ontbijttafel.

Voor het goed nemen we liefst flanel.

Met een stukje carbonpapier brengen we tekening C op de stukjes over. Voor elke kop knippen we twee stukjes goed, precies in de grootte en de vorm van de afbeelding C en we naaien die twee stukjes langs de buitenkant op elkaar, behalve aan de onderzijde, die openblijft, omdat daar het ei in moet passen. Zie kleine afbeelding 1.

Willen we 'n kuikenkop maken, dan nemen we natuurlijk gele of crèmestof. Snavel en neusgaatjes geven we aan met zwart garen, terwijl we voor de ogen een paar rode kraaltjes naaien op de plaats waar het cirkeltje staat.

Voor een kippekop hebben we, behalve twee stukjes gekleurd goed in de vorm van tekening C, nog twee rode lapjes no-

dig in grootte en vorm van B 2 en twee rode lapjes in grootte en vorm van B 3.

De kleine tekening fig. 2 toont, hoe we de rode stukjes B 3 als lellen aan de kop naaien en de kleine tekening fig. 3 laat zien, hoe de kam B 2 wordt vastgemaakt.

Weer een paar kraaltjes op de plaats van de ogen, een zwarte draad waar de bek moet zitten en de kip is klaar.

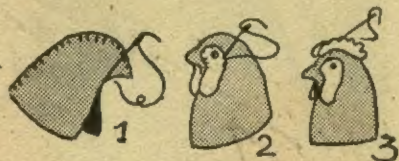
Aan de hanekop is meer werk.

Wanneer we twee stukken als fig. C op elkaar genaaid hebben, hechten we er allemaal lapjes in verschillende kleuren aan. We beginnen die lapjes onderaan te hechten en werken zo geleidelijk naar boven, zodat ze als veren over elkaar heenvallen. Fig. A 1 laat dit duidelijk zien.

Dan knippen we weer van rood goed twee kammen in de vorm als A 2, doch groter en met langere punten dan B 2. En voorts twee lellen in de vorm als A 3, doch groter en langer dan B 3.

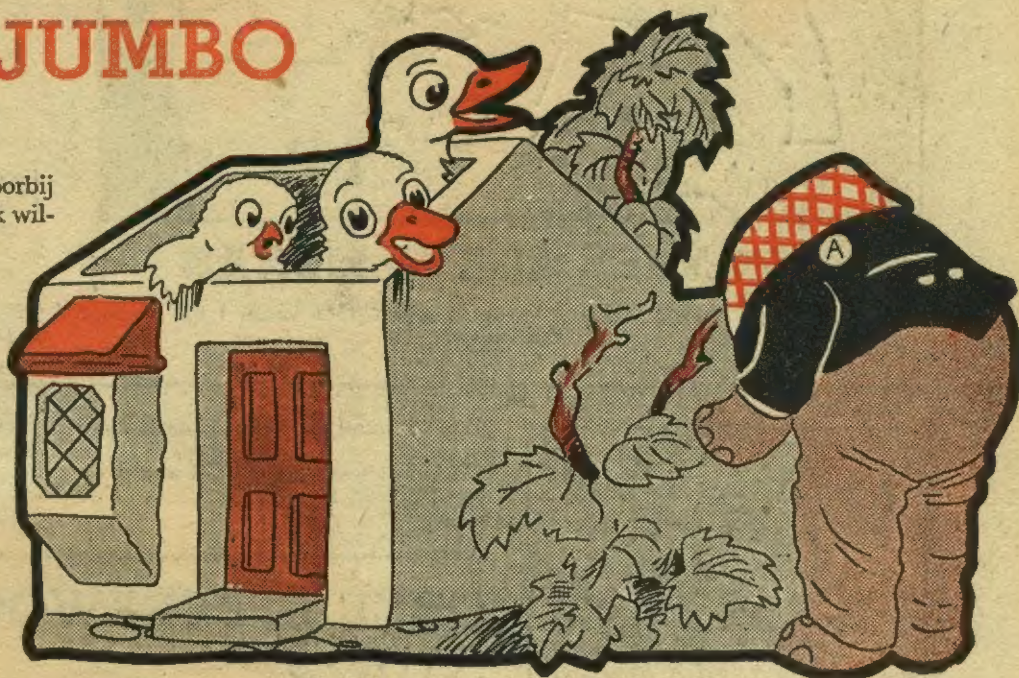
Wanneer we nu die kammen en lellen aan de hanekop naaien, de bek aangeven met garen, en kraaltjes voor de ogen bevestigen, is ook die eierwarmer gauw gereed.

Denk er echter aan: dat alleen de tekeningen C, B 2 en B 3 de ware grootte aangeven. Hou daar dus terdege rekening mee.

KLEINE JUMBO

IS NIEUWSGIERIG

Kleine Jumbo kwam eens voorbij 'n leuk klein huisje en natuurlijk wilde Jumbo weten, wie er wel in dat aardige nestje kon wonen.

Maar in plaats van netjes aan te kloppen zoals dat behoorde, pakte kleine Jumbo met zijn slurfje de schoorsteen beet en, terwijl hij die als een soort handvat gebruikte, tilde hij het hele dak als een deksel er af.

Die stoute kleine Jumbo ook.

Wat waren de bewoners kwaad om die ongemanierde streek. Ze snaterden, dat het een lieve lust was.

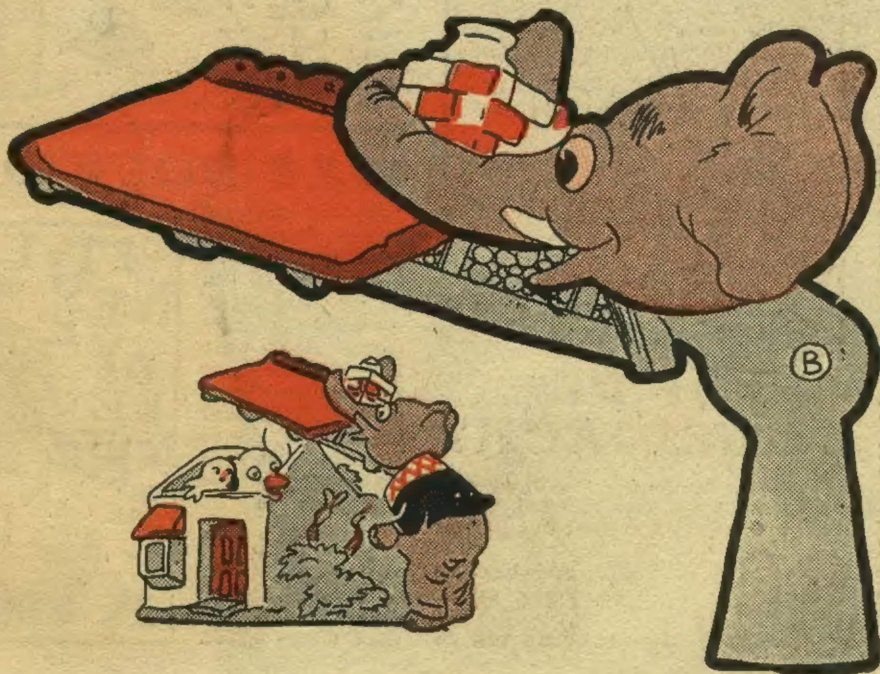
Maar Jumbo liet zich niet van de wijs brengen en zei alleen maar: „Oooo. . . .” en toen zette hij het dak weer netjes op zijn plaats.

Wanneer jullie nu willen zien, hoe Jumbo zijn streken uithaalt, moet je de grote tekeningen overtrekken op karton en dan langs de buitenlijnen netjes uitknippen.

Dan bevestig je het stuk met Jumbo's hoofd achter de plaat met het huis, door een papierklemmetje of een splitpennetje door de punten A en B te steken en dan vast te maken.

Buig nu het dak zo naar voren, dat het tussen Jumbo's kraag en de planten achter het huis op en neer kan bewegen en klaar is Kees.

Alles ziet er uit zoals de onderste tekening weergeeft. Als je de onderste lip, onder aan Jumbo's hoofd, heen en weer beweegt, zie je hoe de grapjas te werk gaat, wanneer hij weer eens zo'n treiterbui heeft.

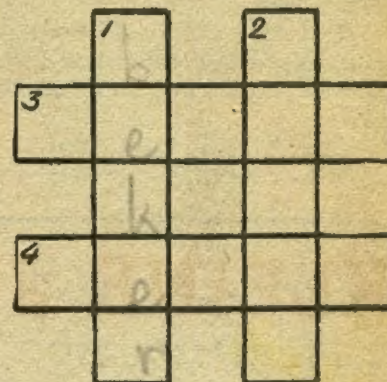
WIE PUZZELT ER MEE?

EEN VREEMDE GLIJBAAN

Waar langs glijdt Fritsje omlaag? Verbindt alle cijfers vanaf 1 tot 41 door een lijntje.

HEKWERK-PUZZLE

Van boven naar beneden:

1. Iets om te drinken (krijg je van de dokter).
2. Vogels, die 's nachts vliegen (nachtroofvogels).

Van links naar rechts:

3. Dierentuin. 4. Niet boven.

OP DE VOGELJACHT

Een leeuwin die een voorbijvliegende vogel nog net met haar bek tracht te bemachtigen. Dat stelt ons plaatje voor.

Maar als je goed kijkt, zul je zien dat leeuwin en vogel uit louter cijfers bestaan.

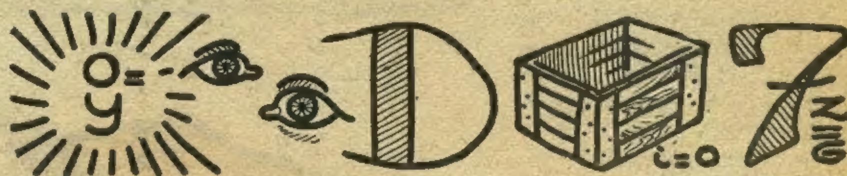
Wanneer je nu alle cijfers van de leeuwin optelt, dan krijg je de som der leeuwin.

En wanneer je alle cijfers van de vogel optelt, krijg je de som van de vogel.

Stel nu echter voor dat de leeuwin de vogel te pakken krijgt en oppeuzelt, hoe groot is dan de som van de leeuwin wel, met haar prooi in haar maag?

Negens komen niet voor.

ONZE SPREEKWOORDENREBUS

WAT DOEN DIE KINDEREN?

In elk der zes vakjes van deze tekening zien jullie een jongen of een meisje afgebeeld, die bezig zijn iets te doen. Maar wat? Dat moeten jullie zien te achterhalen door te kijken naar de houding, die ze aannemen, want de voorwerpen, die ze gebruiken, zijn op de tekening weggelaten. De letters van de naam der bezigheid, die ze verrichten, zijn door elkaar gezet.

BLOKKENPUZZLE

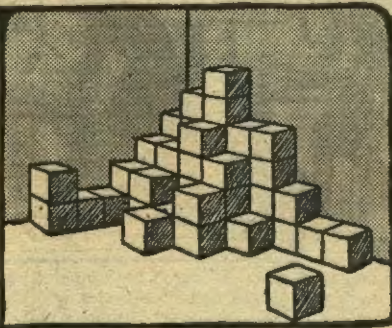
EN NU MAAR TELLEN....

„Jantje," zei de tovenaar, „je ziet daar die stapel mooie blokken in de hoek liggen? Welnu, wanneer je me precies kunt vertellen hoeveel blokjes er daar liggen, mag je ze allemaal hebben. Maar.... je mag bij het tellen geen enkel blokje aanraken. Je moet het zo van op een afstandje zien klaar te spelen. Kun je dat?"

Jantje bekeek het zaakje eens, rekende snel uit zijn hoofd en zei de tovenaar hoeveel blokken er lagen. En het klopte als een bus.

Kunnen jullie dat ook uitrekenen? Probeer het maar. Het is niet zo moeilijk als je denkt.

INVULPUZZLE

Jullie kennen die lekkere koekjes toch wel, die Arnhemse meisjes heten? Of lust je liever Amsterdamse korstjes? Er zijn in onze taal meer van die benamingen, die samengesteld zijn uit een plaatsnaam of de naam van een streek en een ander woord.

Als ik bijvoorbeeld zeg: Groninger, dan denk je natuurlijk direct aan koek of aan mollebonen. Probeer nu eens dit lijstje in te vullen:

Groninger ....
Goudse ....
Delfts ....
Haagse ....
Deventer..............
Haarlemmer...........
Leidse ....
Zeeuwse ....
Hollandse ....
Westlands..............

RAADSELS

1 *Een lange, lange vader,*
Een lange, lange moeder,
En vele, vele kindertjes.
Rara, wat is dat?

2 *Als ik zwart ben, ben ik dood*
Maar als ik leef dan ben ik rood.

3 *Vier broertjes lopen twee aan twee;*
Als jij zo hard liep, zou je hijgen;
Zij lopen hard elkander na
En kunnen nooit elkander krijgen.

4 *Ge vindt mij in het kippenhok,*
Met een l er voor op scholen,
Zet dan een k er voor en wis
Wie op de natte akker is,
Krijgt vast mij aan zijn zolen.

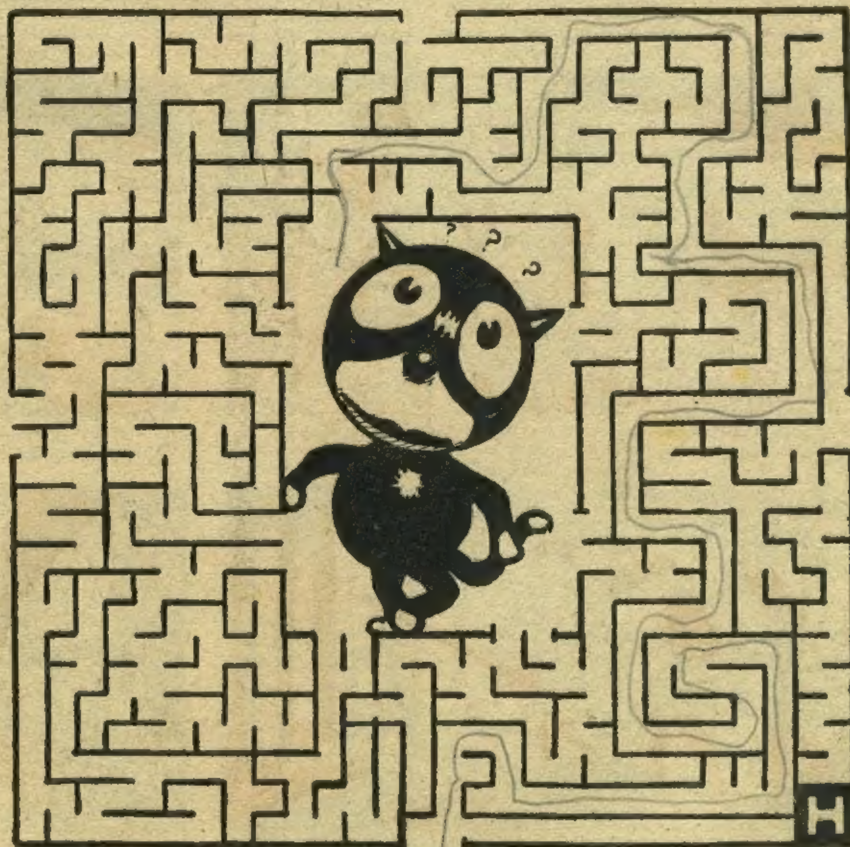
5 *Dat huis hiernaast werd slecht en oud*
En daarom wordt het nu verbouwd;
Waar, denkt ge, dit wou ik je vragen,
Dat d' eerste spijker werd geslagen?

6 *Twee ringetjes.*
En daaraan twee lange dingetjes,
Die van buiten stomp zijn en scherp van binnen,
Wat is dat? Ge moet u er maar op bezinnen.

7 *Ik zie een rood lapje*
Tussen een omheining van been.
Het komt er zowaar half doorheen.
Kom, zeg me, wat is dat grapje?

DOOLHOFPUZZLE

De arme poes zit opgesloten in een doolhof. Hoe komt zij er uit? Geven jullie haar eens gauw met een potlood de weg aan, want het is niets prettig, zelfs niet voor een poes, om altijd opgesloten te zitten.

OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

ZEELEEUWPUZZLE

OPLOSSING: Ca-na-da.

HONDENPUZZLE

	B	E	E	T		R	U	S	T	E	N	
D	A	L		E		A		T	O	N	G	
A	S		M	E	I		A	A	R	D		E
N		D	E	N	K	E	R			E	E	N
K	A	R	N			G	E	I	T		S	T
	L	E	E	G		G		E	E	D		E
	G	E	N	A	D	E		T	U	R	E	N
		F				N	E	S	T		N	

Spreekwoordpuzzle:

IN DE WOLKEN ZIJN

Men zegt van iemand, dat hij in de wolken is, wanneer hij uitermate verheugd is over iets. Die mooie wolken aan de hemel, ze moeten wel een ideaal oord zijn om daar te vertoeven, zo vrij als een vogel in de lucht, los van alle aardse beslommeringen en zorgen. Als men in de wolken is, wel, dan is men in alle opzichten gelukkig.

DE DROOM VAN DARO, DE DURFAL!

Ongezien wist Rubart aan boord te komen. Maar opeens bemerkte Jim een verdachte figuur.

Hij volgde de man, die Daro's hut binnendrong en zich van Maja's papier meester maakte. Jim zag dat hij tegenover Rubart stond.

Van schrik stond de jongen als verlamd. „Zo, kereltje," grinnikte Rubart, „ik zal zorgen, dat je me niet verraden kunt."

Jim was geen partij voor de ruwe zeebonk. Deze knoopte hem een zakdoek voor de mond en bond hem stevig op een stoel vast.

Rubart gnuifde van pret. Hij zwaaide met het papier van Maja ten afscheid en hoonde: „De groeten aan je kapitein, als hij beneden komt."

Jim moest zijn kameraden waarschuwen, maar hoe? Hij zag een paal liggen, misschien kon hij deze voor zijn doel gebruiken.

Intussen waren de aanvallers allen in zee gedreven en Rubart beijverde zich in een bootje om ze op te pikken. Niemand begreep, waarom hij zo goed geluimd was.

„We zullen ze maar laten gaan," zei Daro. „Ze zullen wel niet terugkomen." Bas knikte instemmend en zag toen verbaasd uit een patrijspoort een paal steken.

Zich afvragend wat er gebeurd kon zijn, snelden Daro en zijn vrienden naar beneden, waar ze tot hun ontsteltenis van Jim hoorden, dat Rubart Maja's document gestolen had.

Maar dat was nog niet alles. Maja zelf was nergens te vinden. En toen Daro zich herinnerde, dat hij in Rubart's boot iets had zien liggen, bedekt met een zeil, vreesden allen het ergste.